

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἁριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗ

ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξέμνητος
δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια διατμ. 50.—
Αμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὧλων. ἓν γένει
τῶν ἑλλων Κρατῶν σελίνια 10.

Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἄλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου 418. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 25 Μαΐου 1929

Ἔτος 51ον.—Ἀριθ. 25

ΜΑΚΡΙΝΑ ΕΘΙΜΑ

ΟΙ ΓΙΟΡΤΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΗΝ ΙΑΠΩΝΙΑ

Τὴν τρίτη ἡμέρα τοῦ τρίτου μηνῶ, ἡδη στὶς 3 Μαρτίου, μόλις ἀνθίζουν οἱ δαμασκηνίδες κι' οἱ κερασίδες, σ' ὅλη τὴν Ἰαπωνίαν γιορτάζουν τὴν γιορτὴν τῶν κοριτσιῶν. Ὅλα τότε εἶναι ἀνθισμένα, παντοῦ βλέπει κανεὶς τριαντάφυλλα, κι' οἱ γιορτὲς γίνονται μέσα σ' ἓνα χαρούμενο ρόδινο χρῶμα, ποὺ εἶναι τὸ χρῶμα τῆς δροσιᾶς καὶ τῆς νιότης.

Ὅλες οἱ μικρούλες Γιαπωνέζες θὰ κατήσουν τώρα νὰ σιγουρίσουν ἓνα δωμάτιο, ὅπου θὰ παρατάξουν ὅλες τὶς κούκλες τους πάνω σὲ μεγάλες ἐταζέρες, σκεπασμένες μὲ ἄλικοι καὶ φανταχτερὰ ὑφάσματα.

Φαντασθῆτε μιὰ στιγμή, νὰ βρισκεστε ξαφνικὰ μπροστὰ στὴ βιτρίνα ἑνὸς μαγαζιοῦ μὲ κούκλες. Τί εὐχαρίστηση καὶ τί θαυμασμός! Ἀλλὰ τίς κούκλες αὐτὲς οἱ Γιαπωνεζοπούλες δὲν τὶς ἀγγίζουν διόλου. Παριστάνουν τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὴν Αὐτοκρατορίσσαν τῆς Ἰαπωνίας, μὲ τὶς ἀρχαῖες αὐλικὲς ἐνδυμασίες τους. Οἱ κορώνες τους λάμπουν ἀπὸ τὰ κρύσταλλα. Τὰ πρόσωπα καὶ τὰ χέρια τους εἶναι ἀπὸ φῖνα ἄσπρη πορσελάννα. Ἡ Αὐτοκρατορίσσα εἶναι γονατιστὴ πλάι στὸν Αὐτοκράτορα.

Ἀπὸ κάτω, στὴν ἄλλη ἐταζέρα, εἶναι οἱ παλαιανὲς κυρίες μὲ τὶς μακρυὲς ὑφές καὶ τὰ κατάμαυρα μαλλιά στὴν κόχη. Μιὰ κρατεῖ ἓνα τσίιν, — σκυλάκι μὲ μύτη πλακωτὴ καὶ μὲ χοντρά μάτια, ποὺ πετάγονται ἔξω ἀπὸ τὸ κεφάλι του. Ἀλλή κρατεῖ ἓνα κλαρί φορημένο στὰ λουλούδια. Ἀλλή μιὰ ἀσημένια κουτάλα, ἀπ' αὐτὲς ποὺ χύνουν στὴν Ἰαπωνίαν τὸ κρασί ποὺ κάνουν ἀπ' τὸ ρύζι.

Ἰστέον εἶναι οἱ αὐλικοί. Οἱ μουσικοὶ μὲ τὶς κιθάρες τους, τὰ φλάουτα καὶ τὰ τύμπανα. Στὸ πλάι τους καὶ τὰ ὑψίστα βασιλικά δέντρα, ἢ λεμονιά κι' ἢ πορτοκαλλιά.

Πλάι στὶς μεγάλες κούκλες μὲ τὶς πλούσιες παλαιτικὲς ἐνδυμασίες, εἶναι τὰ

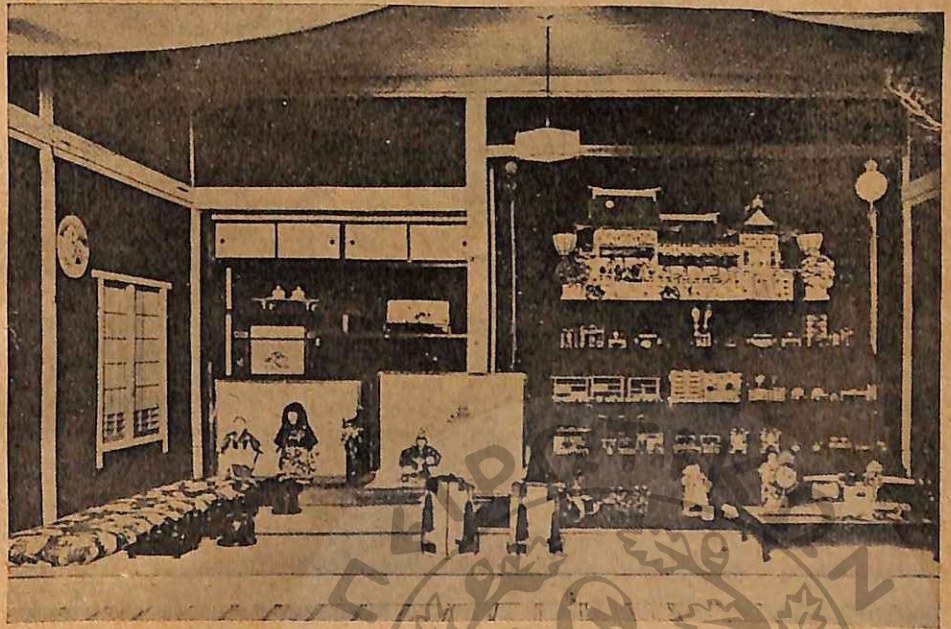
κουνελάκια, οἱ ὠραῖοι μπεμπέδες μὲ τὰ κατὰξανθα κατσαρά μαλλιάκια. Ἄλλοι εἶναι κορμέντοι σὲ ξύλο χρωματιστό, ἄλλοι εἶναι καμωμένοι ἀπὸ πανὶ καὶ ραμμένοι μὲ πολλή τέχνη.

Μαζὶ μὲ ὅλα αὐτὰ, ὑπάρχουν ἄπειρα ἄλλα μικροπαιχνιδάκια, μπαλλόνια, χρο-

λες πεταλούδες, ἢ ἄλλα μεγάλα σχήματα ἀπὸ χοντρὸ χαρτί σὲ σκελετὸ ἀπὸ ἐλαφρὸ μπαμπού, ὅπου εἶναι ζωγραφισμένοι ἄγριοι πολεμιστὲς μὲ μεγάλα μουστάνια καὶ βαρεῖες ἀρματωσιές, ἢ δράκοι, ἢ ἄλλα ἄγρια καὶ μυθολογικὰ τέρατα.

Ὁ ἀέρας φύσᾳ εὐνοϊκὰ κι' οἱ ἀετοὶ σπώνονται, ἐλόκληρο σμήνος, τὸν ἀέρα.

Κανένα παιδί δὲ μένει ποὺ νὰ μὴν

Ἀπὸ τὴν γιορτὴν τῶν κοριτσιῶν.

σὲς μπίλλιες καὶ μπομπόνια, γὰ νὰ μοιρασθοῦν στὶς μικρὲς φίλες ποὺ εἶναι καλεσμένες.

Αὐτὴ εἶναι ἡ γιορτὴ τῶν κοριτσιῶν.

Τὴν πέμπτη ἡμέρα τοῦ πέμπτου μηνῶ, ἡδη στὶς 5 Μαΐου, τὴν ἐποχὴν ποὺ φυσοῦν ἐκεῖ πολλοὶ ἄνεμοι, γιορτάζεται στὴν Ἰαπωνίαν ἡ γιορτὴ τῶν ἀγοριῶν.

Τότε ὅλα τὰ γόρια μαζεύνονται στὶς πλατεῖες καὶ στὰ πλατώματα, ὅπου ὁ χῶρος εἶναι μεγάλος κι' ἐλεύθερος, καὶ φτιάνουν τοὺς χαρταετοὺς των: μεγά-

πάρει τὸ μέρος του σ' αὐτὴ τὴ γενικὴ χαρὰ. Ἐχουν ὅλα κατὰ τεράστιους ἀετοὺς, ψηλοὺς ἴσαμε τὸ ἀνάστημα ἀνθρώπου πολλὰς φορές. Καὶ δὲν εἶναι καθόλου σκέτοι οὔτε εὐκολόφιστοι. Εἶναι γεμάτοι φούντες, στολίδια καὶ «σφυρίχτρες», ἡδη στὶς εἰδικὲς τρύπες καμωμένες ἐστὶ, ὥστε ὁ ἀέρας ποὺ περνᾷ ἀπὸ μέσα νὰ σφυρίξῃ, δυνατὰ καὶ χαρούμενα. Ἔτσι οἱ ἀετοὶ μοιάζουν σὰν ἓνα σμήνος ἀπὸ ἄγνωστα πουλιὰ ποὺ σφυρίζουν παράξενα, στενάζουν, φτερουγίζουν, κελαιδοῦνε καὶ γεμίζουν μὲ τὴν χαρὰ τους καὶ τὴ βοή τὸν ἀέρα.

Μα τὸ παιγνίδι ἔχει κι' ἓνα ἄλλο σκοπό.

Τέτοιοι ἀετοὶ θέλουν βέβαια χοντρὸ σπάγγο γιὰ νὰ κρατηθοῦν, σωστὸ σχοινί. Τὸ σχοινὶ αὐτὸ εἶναι ἓνα ἀληθινὸ ἔμπλο. Οἱ μικροὶ Γιαπωνέζοι τὸ περνᾶν μὲ πίσσα καὶ μὲ τριμμένο γυαλί, καὶ κοιτάζουν ποῖος νὰ κόψει τὸ σχοινὶ τοῦ ἄλλου μὲ χίλια τεχνάσματα καὶ περιτυλίγματα, καὶ νὰ ρίξει κάτω τοὺς ἄλλους ἀετούς. Κι' ὅποιος ρίξει τοὺς πῖο

Ἀπὸ τὴ γιορτὴ τῶν ἀγοριῶν

πολλοὺς, εἶναι ὁ νικητὴς τῆς ἡμέρας.

Μα καὶ στὰ σπύτια γιορτάζεται ἡ γιορτὴ τῶν ἀγοριῶν. Ἐκεῖ στολίζονται πάλι οἱ ἐταζέρες, ἀραδιάζονται οἱ κούκλες καὶ οἱ μικροὶ καλοῦνε τοὺς φίλους των. Ἀλλὰ οἱ κούκλες δὲν εἶναι πιά κυρίες καὶ μπεμπέδες, ἀλλὰ ἀρματωμένοι πολεμιστὲς καὶ ἱππότες, μυθολογικοὶ ἥρωες κι' ἐνδοξοὶ αὐτοκράτορες τῆς Ἰαπωνίας.

Κι' ἀπάνω ἀπὸ κάθε σπύτι, ποὺ ἔχει μικρὸ ἀγόρι, ὑψώνεται αὐτὲς τὲς μέρες ἓνα ψάρι ἀπὸ χαρτόνι, ποὺ κυματίζει στὸν ἀέρα καὶ συμβολίζει τὴν τὸλμῃ καὶ τὴν ἐπιτυχία. Ὅπως τὸ ψάρι δὲ φοβάται τὲς τρικυμίες, ἀλλὰ ἀτάραχο κολυμπᾷ καὶ πηγαίνει στὸ σκοπὸ του, ἔτσι πρέπει νὰ κάνει καὶ κάθε καλὸ καὶ θαρρετὸ ἀγόρι.

Τί ὥραία ποὺ γιορτάζουν τὰ παιδιά στὴ μακρινὴ καὶ παράξενη αὐτὴ χώρα!

ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

ΟΙ ΓΕΙΤΟΝΙΣΣΕΣ

— Θὰ βάλῃς μπουγάδα σήμερα, σιόρα Σοφία; Καλημέρα σας.

— Θὰ βάλω, σιόρα Κατίνα. Καλημέρα σας.

Ἡ σιόρα Σοφία κι' ἡ σιόρα Κατίνα ἦταν γειτόνισσες, ἡ καλύτερα νὰ ποῦμε συγγάτες, γιατί καθόντανε στὸ ἴδιο σπύτι, χωρισμένον σὲ δύο δωμάτια.

Τὸ σπύτάκι αὐτὸ τὸ εἶχαν νοικιασμένο οἱ δύο οἰκογένειες, τῆς σιόρας Σοφίας καὶ τῆς σιόρας Κατίνας.

Ὁ ἀντρας τῆς σιόρας Σοφίας, ὁ σιὸρ Πίπης, ἦταν καρροσιέρης, καὶ ὁ ἀντρας τῆς σιόρας Κατίνας, ὁ σιὸρ Τζώρτζης, ἦταν ἐργάτης. Πολλὰς φορές συνεργάζονταν οἱ δύο τους. Ὁ ἓνας φόρτωνε ἡ ξεφόρτωνε τὸ κάρρο, κι' ὁ ἄλλος τὸ ἐδηγοῦσε.

Τὸ σπύτάκι εἶχε αὐλὴ μὲ μάνδρα γύρω-γύρω. Στὴ γωνιά τῆς μάνδρας ἦταν ἓνας μικρὸς σταυλὸς γιὰ τὸν ντορὴ τοῦ σιὸρ Πίπης.

Στὴν αὐλὴ αὐτὴ ἔπλεναν, ἡ σιόρα Σοφία κι' ἡ σιόρα Κατίνα. Ἐκεῖ ἔπαιζαν τὰ παιδιά τους κι' οἱ κότες τους.

Ἡ σιόρα Σοφία κι' ἡ σιόρα Κατίνα συχνὰ ἐμάλωναν μεταξύ τους, ἐξαιτίας τῶν παιδιῶν ποὺ ἔκαναν τὴν ἀρχὴ στὸ μάλωμα· ἀλλὰ πάλι τάφτιαναν, καὶ μάλιστα ὅταν ἐπρόκειτο νὰ κοινονήσουν.

Τώρα τὰ εἶχαν μέλι γάλα, γιατί ἦταν Μεγάλῃ Σαρακοστῇ καὶ θὰ κοινονοῦσαν τὴν Κυριακὴ.

— Συχώρα με καὶ Θεὸς σχωρέσει σε, σιόρα Κατίνα, ἔλεγε ἡ σιόρα Σοφία.

— Νὰ εἶσαι συχωρεμένη, σιόρα Σοφία, ἔλεγε ἡ σιόρα Κατίνα, καὶ συχώρα με καὶ σύ. Καὶ φιλιόντανε σὰν ἀδερφάδες, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ κοινονήσουν.

— Ἀφοῦ θὰ βάλῃς μπουγάδα, σιόρα Σοφία, βάλε, σὲ παρακαλῶ, δύο πουκάμια καὶ δύο σῶδρακα τοῦ Τζώρτζη μου. Αὐτὸ τὸ δάχτυλο δὲ θέλει νὰ γειάνῃ ἀκόμη κι' ἔρχεται Πασχαλιὰ μὲ τὲς δουλειές τῆς.

— Μετὰ χαρᾶς, σιόρα Κατίνα, καὶ ἔτι, ἄλλο ἔχεις. Σὲ παρακαλῶ μόνο νὰ μοῦ τηγανίσῃς αὐτοὺς τοὺς γάδρους, γιὰ νὰ φάῃ ὁ Πίπης μου τὸ μεσημέρι. Θάρθουνε μαζί μὲ τὸν σιὸρ Τζώρτζη, γιατί δουλεύουνε μαζί στὸ τελωνεῖο.

— Μετὰ χαρᾶς, σιόρα Σοφία.

Ὁ σιὸρ Πίπης κι' ὁ σιὸρ Τζώρτζης συχνὰ δουλεύανε μαζί στὸ τελωνεῖο, καὶ τὸ μεσημέρι στὲς δώδεκα ξεκινούσαν καβάλα στὸ κάρρο καὶ οἱ δύο, κρατώντας στὴν ἀμασκάλη ἀπὸ ἓνα μεγάλο ψωμὶ ὁ καθένας. Ὁ ντορὴς βιαζότανε νὰ πάῃ στὸ σταυλὸ, ὁ σιὸρ Πίπης κι' ὁ σιὸρ Τζώρτζης βιαζότανε νὰ φάνε, κι' ἔτσι τὸ κάρρο ἔτρεχε στὸν ἀνώμαλο δρόμο τοῦ Μαντουκιοῦ τόσο πολὺ κι' ἔκανε τέτοιο κρότο, ποὺ τρίζαν τὰ τζάμια.

Σήμερα ὁ σιὸρ Πίπης καὶ ὁ σιὸρ Τζώρτζης δουλεύανε στὸ τελωνεῖο, σιόρα Σοφία ἔπλενε στὴν αὐλὴ, ἡ σιόρα Κατίνα μαγεύει τοὺς γάδρους τῆς σιόρας Σοφίας καὶ τὲς πατάτες τῆς δικῆς διπλῆς ἀπὸ τὴν σιόρα Σοφία, ὁ ἄντρας ὁ γιὸς τῆς σιόρας Σοφίας, ἔκαθε λήματα στὴν ἀγορὰ τῆς χώρας κι' Ἐλένη, ἡ κόρη τῆς σιόρας Κατίνας, τὰν-στὸ σχολεῖο.

Δούλευαν ἡ σιόρα Σοφία καὶ ἡ σιόρα Κατίνα καὶ συζητούσανε ὅλα τὰ νέα τοῦ Μαντουκιοῦ. Ὅλα ὅσα ἔλεγαν καὶ ἔκαναν αὐτὲς οἱ δύο, ἦσαν καλὰ καὶ ἀγαπᾶν καὶ ὅσα ἔλεγαν καὶ ἔκαναν οἱ δύο πλανῆς γειτόνισσες καὶ οἱ μακρινὲς Μαντουκιώτισσες, ἦσαν κακὰ, ψυχρὰ κι' ἐνάποδοι.

— Μακάρι νὰ ἦσαν ὅλες σὰν κι' ἐμᾶς τὲς δύο ἀξίες καὶ φρόνιμες νοικοκυράδες καὶ νὰ τῶχουν ἑξάστερο τοῦτο, ἔλεγε κι' ἔδειχνε τὸ μέτωπό της ἡ σιόρα Σοφία μὲ τὴν παλάμη της γεμάτη σπουνάδες.

Στὲς 12 ἦσαν ὅλα ἔτοιμα, καὶ οἱ γάβροι καὶ οἱ πατάτες.

Πρώτῃ ἔφτασε ἀπὸ τὸ σχολεῖο ἡ Ἐλένη.

— Μάμμα, πεινώ.

— Τώρα, κοπέλλα μου, νὰ φέρει τὸ ψωμὶ ὁ μπαμπάκας σου.

Ἐπειτὰ ἀκούστηκε ἀπὸ τὸ δρόμο ἓνας δαιμόνιος κρότος, σὰν νὰ καταστρεφόταν ἡ Πομπηία. Ἦσαν ὁ ντορὴς, ὁ σιὸρ Πίπης καὶ ὁ σιὸρ Τζώρτζης. Καὶ τελευταῖος ἔφτασε ὁ ἄντρας ἀπὸ τὴν χώρα, ξυπόλυτος καὶ ξεσκουφωτός, κρατώντας τὸ μακρουλὸ κι' ἀπλωτὸ καλὰ θι τοῦ ἀδείου. Τέτοια καλὰθια μακρουλά, ἀθαθα καὶ μεγάλα, ἔχουν ὅλα τὰ παιδιά ποὺ κάνουν θελήματα στὴν ἀγορὰ τῆς χώρας.

— Καὶ δὲν τρώμε ἐδῶ στὴν αὐλὴ, ὅλοι μαζί, σιόρα Σοφία; Εἶναι χαρὰ Θεοῦ.

— Ὅπως θέλουν οἱ ἀντρες, σιόρα Κατίνα.

— Βλέπω, σιὸρ Τζώρτζη, πὼς οἱ γυναῖκες μας τᾶχουν μέλι-γάλα σήμερα. Φαίνεται θὰ γύρισε τὸ φεγγάρι, εἶπε ὁ σιὸρ Πίπης.

— Ὅχι, νὰ σὲ χαρῶ, θὰ κοινονήσουνε, καὶ γι' αὐτὸ εἶναι ἀγαπημένες, εἶπε ὁ ἄντρας.

— Σκασμός, παλιόπαιδο! τοῦ λέει ἡ μαμμά του, καὶ πότε μαλώσαμε;

Ἐστρωσαν λοιπὸν ἓνα τραπεζομάντο σ' ἓνα χορταριασμένο μέρος τῆς αὐλῆς, ἐκάθισαν γύρω κι' ἔτρωγαν οἱ ἀντρες καὶ τὰ παιδιά τὰ ψάρια, κι' οἱ δύο γυναῖκες τὲς πατάτες, γιατί θὰ κοινονοῦσαν.

Τὸ μαρουζοῦδι τοῦ γείτονα ταβερναρίου, ἐδρόσιζε τὰ λαρύγγια τῶν ἐργατικῶν κι' ἐδυνάμωνε τὰ μέλη τους. Σὲ λίγο οὔτε ψίχουλο ἦταν στὸ τραπεζομάντο.

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

ΚΑ'.

Ἀλλὰ ἡ ἰδέα πὼς «κινδύνευε ἡ ζωὴ του» μὲκείνο τὸ φοβερὸ πυροτέχνημα, δὲν ἄφησε τοὺς γονεῖς τοῦ Τοτοῦ νὰ τὸν τιμωρήσουν ὅπως τοῦ ἄξιζε. Τὸν μάλωσαν μόνο δυνατὰ καὶ τοῦ ἀπαγόρευαν στὸ ἑξῆς «νὰ κἀνὴ θηριοτροφεῖο».

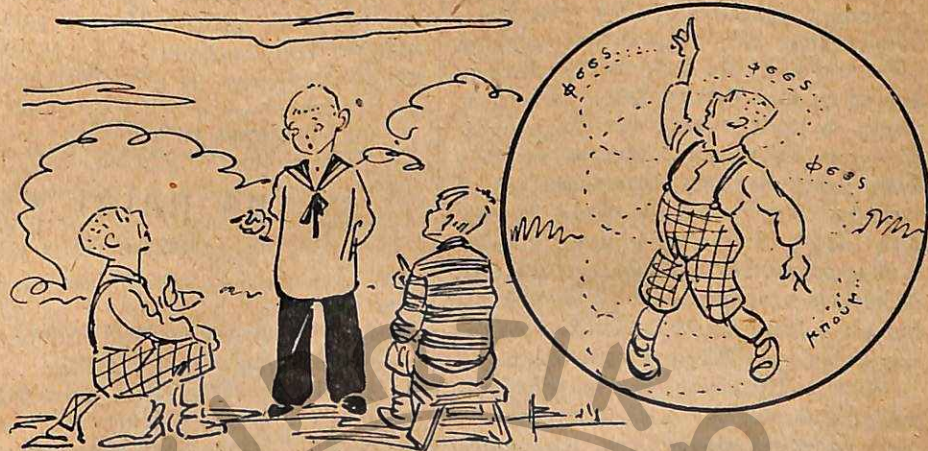
— Τέτοια παιγνίδια νὰ μᾶς λείπουν, τοῦ εἶπε ὁ πατέρας του. Μᾶς φτάνει τὸ θηριοτροφεῖο ποὺ ἔχουμε στὸ κεφάλι μας. Γιατὶ παιδιά εἴστε σεῖς, ἡ θηρία ἀνήμερα: Δὲ σᾶς ἔφτανε ποὺ βασινίσαιε ἔτσι τὰ καϊμένα τὰ ζῶα, παρὰ κάψατε στὸ τέλος κι' ἓνα πυροτέχνημα ποὺ λίγο ἔλειψε νὰ σᾶς τινάξῃ στὸν ἀέρα!

Ὁ πατέρας τοῦ Τοτοῦ ἔκαμε παρὰπὸν καὶ στὸ φίλο του. Πὼς ἄφινε ἔτσι ἀφύλαχτα τὰ ὄλικά του, νὰ τὰ παίρνουν τὰ παιδιά καὶ νὰ κάνουν χαλκούνια;

— Ποῦ νὰ φαντασιῶ, δικαιολογήθηκε ὁ χημικός, πὼς ἓνα ἔξυπνο παιδί σὰν τὸν Τοτό, θὰκανε τέτοια ἀνοησία; . . . Ἐννοία σας ὅμως, τώρα ποῦ τὸ ἔξω, θὰ προσέχω . . .

Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς ὁ Τοτός δὲν εἶχε σκοπὸ νὰ ξινακάνῃ πυροτέχνημα. Τὲς «πυραστιάσεις» ὅμως τοῦ Θηριοτροφείου του ἠθέλε νὰ τὲς ἐξακολουθήσῃ μὲ κάθε θυσία, γιὰ τὸν «ἐγὼ σκοπὸ». (Θυμᾶστε: μὲ τὰ χοίμια ποὺ θὰ μάζευε, νὰ χτίσῃ τὸ Σχολεῖο τοῦ χωριοῦ . . .) Κι' ἔκαμε συμβούλιο μὲ τοὺς συντρόφους του, γιὰ νὰ ἐξετάσουν τὴν «κατάστασι» καὶ νὰποφασίσουν.

Τὴν «κατάστασι» αὐτὴ τὴ βοήθην ἔλεειν. Ἡ ἀγκυρὰ τῆς γάτας εἶχε χαθεῖ, ἡ κουτάλα τῆς χήνας εἶχε μαθήσει, ἡ ἀρματωσιά τοῦ Ἀρταξέρξε εἶχε

κουρελιάσει. Ὅλα ἔπρεπε νὰ γίνουν ἀπ' τὴν ἀρχή. Καί, τὸ χειρότερο, ἔπρεπε νὰ γίνουν κρυφά, γιατί ἂν οἱ μεγάλοι τοὺς ἔπαιρναν μυρωδιά, θὰ τοὺς χαλοῦσαν βέβαια τὸ γλέντι.

Ὅστόσο ἀποφάσισαν νὰ ἐτοιμάσουν ὅπως-ὅπως μιὰ μεγάλη παράστασι γιὰ τὴν ἐρχομένη Κυριακὴ. Κι' ὡς τότε, ἔλπιζαν πὼς οἱ μεγάλοι θὰ μαλάκωναν καὶ θὰ τοὺς ἄφιναν «νὰ παίξουν», ἀφοῦ μάλιστα θὰ τοὺς βεβαίωναν μὲ δοκὸ πὼς πυροτέχνημα, αὐτὴ τὴν φορὰ, δὲν θάχε . . .

Κατὰ τὴ συνήθειά τους, ἄρχισαν . . . ἀπὸ τὸ τέλος. Τύπωσαν στὸν πολυγράφο τὴν προκήρυξι γιὰ τὴ δευτέρη παράστασι. Ὑποσχόνταν πάλι, ἐννοεῖται, στὰ παιδιά τοῦ χωριοῦ καὶ τῶν περικύρων λαγούς μὲ πετραχήλια, ἢ νὰ πῶ καλύτερα, γάτες μὲ ἀγκυρὲς καὶ χήνες μὲ κουτάλες. Μόνο στὸ τέλος, ἐπειδὴ τὸ πυροτέχνημα εἶχε κἀνει . . . κρότο πολὺ ἀσχημο, καὶ φοβόνταν πὼς οἱ γονεῖς δὲν θὰφιναν τὰ παιδιά τους νὰ πάνε σὲ μιὰ παράστασι, ὅπου κινδύνευαν νὰ ξεκουφθοῦν, νὰ στορβωθοῦν, καὶ νὰ χάσουν τὰ δόντια τους, ἔγραψαν:

«Εἰδοποιεῖται τὸ σεβαστὸν Κοινόν, ὅτι ἕνεκα τῆς καταπληκτικῆς ἐπιτυχίας τοῦ πρώτου μας πυροτεχνήματος, ἄλλο δὲν θὰ γίνῃ, καὶ ἡ παράστασις τῆς ἐρχομένης Κυριακῆς θὰ τελειώσῃ μὲ πυροτεχνήματα εἰκονικά, τὰ ὁποῖα θὰ μιμηθῇ ὁ παρὼν κλόουν Χρόνης».

Πραγματικῶς, ὁ Χρόνης ἤξερε νὰ κἀνὴ στὴν ἐντέλεια, μὲ τὸ στόμα καὶ μὲ τὰ χέρια, ρουκέτες, μύλους καὶ διάφορα ἄλλα πυροτεχνήματα. Λάμψη βέβαια δὲν ἔβλεπε: ἀκουγες ὅμως ἀπαράλλαχτους τοὺς κρότους, —φς! φς! φςςςςς! . . . μπάμ! μπουμ! — καὶ καθὼς κουνούσε ὁ μικρὸς τὰ χέρια του καὶ στριφογύριζε ὅλο του τὸ σῶμα, ἐνόμιζες πὼς ἔβλεπες μιὰ ρουκέτα νὰ πηγαίνει ψηλὰ ἢ ἓνα μύλο νὰ γυροῖ. Αὐτὸ τὸ «ταλέντο» σὰφῆς ἦταν νὰ χρησιμοποιήσουν οἱ θηριοδασεῖς, γιὰ νὰνικταστήσουν τὸ ἐπικίνδυνον πυροτέχνημα.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ

Δὲν εἶναι ἡ ὥραία Ἑλλάδα σὰν τὰ μέρη
Τὰ βορεινὰ, τὰ χιονισμένα ἢ τὰ θαμπά:
Ἐδῶ ὁ χειμῶνας καὶ ν' ἀνθίξῃ ἔρεει.
Καὶ ἡ Ἀνοιξὴ μαζί μὲ τὸ Γεννάρι
Σὲ πέλαα λουλουδιῶν νὰ κολυμπᾷ. . .
Θαρεῖς καὶ τοῦ Χυνόπωρου ἡ θολὴ
Ματιά, εἶναι σὰν τοῦ νοσταλγοῦ,
Ποῦ μόλις ἀντικρύσῃ τὸ Νησί του, χάρι
Παίρνει χαρὰς, καὶ μὲ λαμπρὴ στολὴ
Γιορτάσιμα χορεύει μὲ τοῦ πελαγοῦ
Τὸ πέταγμα, ὅπου ἐκεῖνος πρώτος ἔρεει.
Πὼς πέταξε νὰ βοῇ τὸ Καλοκαίρι. . .
Πάντα μαζί της Ἡλῖος καὶ Φεγγάρι
Φωτᾶνε ἢ παγινιδίζουν μ' ἴδια χάρι
Πότε σὰν χρυσαστοὶ καὶ πότε ὡς γλάροι. . .
Καὶ τοῦ πελάου τὰ κύματα καὶ τοῦ γιαιοῦ
Μετανοιωμένα φεύγουν, λές, γιὰ κάπου
[ἄλλου,

Καὶ τὲς Γαλῆνες, σὰ Νεράιδες, ὄρες-ὄρες
Θωρεῖς νὰ διώχουν μαγικά τὲς Μπόρες,
Καὶ τὰστρα καθρεφτίζονται χρυσὰ
Στὰ σμάλτινα ταντελωτὰ νησά,
Καὶ, ἄλλοι βασανισμένα, τὰ καϊκάκια
Πρόσχαρὰ ἀνοίγουν τῶρα τὰ πανάκια.
Καὶ φαίνονται φαιδροὶ κάβοι, ἀκρογιάλια,
Σὰν πνέουν τὰ γαλανὰ σιγὰ μαϊστράλια,
Ἐνῶ τὰ χιόνια λευκοντύνουν τὲς κορφές.
Κοινοστεφανωμένες ὅλες ἀδερφές
Λές εἶναι, ποὺ μὴν Ἀνοιξὴ γιορτάζουν.
Μακρὰθες σὰν τὴ βλέπουν καὶ θαμάζουν!

Σπῆτσες, 1929

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΑΛΙΤΗΣ

Ο ΠΙΤΣΩΝΗΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ

Της Μητέρας μου

Μιά μέρα — είναι περασμένα οχτώ χρόνια από τότε, — στο σπίτι μας της Αντιγόνης, το καλοκαίρι, ο μεγαλύτερος αδελφός μου έφερ' ένα γατάκι. Δέκα δώδεκα μερ'ον, όχι παραπάνω. Περιπατούσε σχεδόν αρκουδιαστά και το τρίχωμά του ήταν απαλό-απαλό σαν μετάξι. Νοστιμούλικο, είχε ένα λευκό μουτράκι, κόκκινα χειλάκια, ροζ γλωσσίσσα και κάτασπρα καλτσάκια στις πατούσες του. Όλοι μας το πήραμε, μονομιάς, από καλό μάτι.

Ο αδελφός μου, δικαιοματικά, έγινε και νονός του. Τόβγαλε Πιτσώνη. Δεν θυμάμαι ποιος το φώναζε μιά μέρα, τυχαία, Πιτσώνη, μά του αδελφού μου του άρεσε αυτό τ'ονομα. Και το χάρισε στο γατάκι.

Όσο μεγάλωνε, ο Πιτσώνης γινόταν πιο συμπαθητικός και πιο αγαπητός σ' όλους μας. Πρωτ' απ' όλα ήταν ακροβάτης από κληρονομικότητα, γιατί η μάνα του πηδούσε ανάμεσα σε στεφάνια και πάνω από μπαστούνια — και πολλές φορές το πρωί γυμναζόταν ολομόναχος, έδιν' ένα σάλτο και βρισκόταν απ' την άλλη μεριά ενός μεγάλου τραπεζιού, ή πηδούσε πάνω σε μιά ψηλή θυρίδα. Στην αρχή του δίναμε μονάχα γάλα. Καθαριότητα δεν του διδάξαμε μ'αποτέλεσμα να μην τραπεζαρία ή τη σάλα του ισουγείου, όπου κουλουριαζόταν συνήθως ήσυχα-ήσυχα. Έβγαίνει στον κήπο.

Ποτέ ο Πιτσώνης δεν καταδεχόταν ναγγίξη σε φαί, αν δεν του το προσέφεραμε μέσα στο πιατάκι του. Καλομαθημένος, θα πήγτε. Ίσως. Κάποτε όμως που λείπαμε απ' την Αντιγόνη, ξέχασε ή μαγείρισσα να του βάλει το σηκοτάκι στο πιατάκι του, κι' ο Πιτσώνης έμεινε σαρανταοχτώ ώρες νηστικός, προτιμώντας να... σεβαστή τις αρχές του!

Στη σάλα του δευτέρου πατώματος, μέσα σ' ένα χρυσό κλουδί, απ' τα ξεμερώματα το καναρίνι μας άρχιζε μιάν ατέλειωτη μελωδία. Ο Πιτσώνης — ίσως γιατί είχε μουσικό αυτί — έκανε κάπου-κάπου μιάν επίσκεψη στο δεύτερο πάτωμα, για νακούση από κοντά τον έκλεκτο δαιμό. Μιά μέρα όμως που το καναρίνι έπαψε απότομα το ταχυοίδι του, ή μητέρα μου, ανήσυχη, μπήκε στη σάλα κι' είδε τον Πιτσώνη να στέκη αντίκρυ στο κλουδί και να κοιτάζει κατάματα το δυστυχισμένο πουλάκι, που φαινόταν τρομαγμένο, σαστισμένο σαν ύπνωτισμένο. Η ματιά που έρριξε ή μητέρα μου στον Πιτσώνη ήταν άρκετη για να του υποδείξη πως δεν ήταν σωστό αυτό που έκανε. Κι' ο γάτος μας έφυγε, αργά-αργά, με σκυμμένο κεφάλι και την ουρά μέσα στα σκέλια.

Ένα πρωί ήρθε κι' άλλο γατάκι στο σπίτι μας. Πώς; Κανένας δεν ήξερε. Τό βρήκαμε στο μαγεριό. Ήταν μαύρο, κατάμαυρο μ' άσπρες βούλες στο μουτράκι του. Είχε όμως μιά ματιά ύπουλη, γεμάτη πονηρία και ψευτιά. Δεν το διώξαμε, γιατί το σπίτι μας ήταν πολύ μεγάλο κι' ο Πιτσώνης δεν τάβγαζε πέρα ολομόναχος στον ποντικοπόλεμο. Ο Μαύρος όμως — όπως βγάλαμε τον έθελο-νότη, — αν δεν είχε συνάψει συμμαχία με τα ποντίκια, ήταν πολύ πιά επιζήμιος απ' αυτά. Τον Πιτσώνη τη νύχτα τον κλειδώναμε στο κελλάρι, και ποτέ ο ευγενικός γάτος δεν φάνηκε ανάξιος της εμπιστοσύνης μας. Ένω ο Μαύρος διαρκώς έβρισκε την ευκαιρία να μ'ας κλέψη κανένα κομμάτι τυρί, κάποτε ο αθεόφοβος άρπαζε μιά μισοψημένη μπριζόλα απ' τη σχάρα. Δεν τον διώχναμε τώρα από... φιλανθρωπία.

Ήταν και βρώμικος.

Δεν λουζόταν σαν τον Πιτσώνη, κάθε πρωί, με τη γλώσσα του και σιχαινόταν κανείς να τον βλέπη. Πολλές φορές έπαιρνα το λιγδύ κάτω απ' τη μασχάλη μου, τον πήγαινα σε μιά γωνιά του κή-

που, όπου ήταν ή χαβούζα, και το βουτούσα στο νερό. Έστερα τον έβαζαν στον ήλιο να στεγνώση. Κι' ο Πιτσώνης που τον λυπόταν, τον πλησίαζε, τον έγγλυφε, τον χτένιζε και — ίσως — τον παρηγορούσε. Αυτό όμως δεν έμπόδιζε ο Μαύρος να του κλέβη πολλές φορές το φαί μέσ' απ' το πιατάκι!

Χωρίς μνησικακία, ο Πιτσώνης, σ'αμεγαλύτερος, κουλουριαζόταν πολλές φορές τη νύχτα κοντά του και τον ζέστασε. Μιά μέρα όμως, τη στιγμή που ήταν ανοιχτή ή πόρτα του κελλαριού, ο Μαύρος τρύπωσε κι' άρπαξ' ένα λουκάνικο. Ο Πιτσώνης τον είδε. Η συναίσθησή της εθύνθηκε — γιατί μ'ην ξεχνάτε πως ατός ήταν υπεύθυνος φύλακας του κελλαριού — τον έκανε ναγριέψη, να κυνηγή τον Μαύρο ως τον κήπο και να τον σπύσει κυριολεκτικώς στο ξύλο, αφού πρώτα του πήρε πίσω το λουκάνικο! Απ' τότε, έπαψε να λούζη και να περιπατάει τον Μαύρο κι' όταν ανταμώναν τον κοίταζε αυστηρά, άγρια, με τα μεγάλα πράσινα μάτια του που μοιάζαν σαν δυο τσακιστές έλθές.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΧΙΛΙΟΓΛΟΥΣ

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

('Εθνικόν 'Αριστέιον Γραμμάτων και Τεχνών)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

με σκίτσα της δ. ΛΙΛΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Το κατάλαβα, ψιθύρισα.

Ο Νιόνιος τότε, για να λαστειευθεί, με ρώτησε:

— Μά ο ίδιος ήλιος είναι τάχα κι' εδώ και στην Πάτρα;

Σ' αυτό δεν του αποκρίθηκα ούτε με γέλιο. Κάτι άλλο είχα θυμηθεί άξαφνα:

Στην Πάτρα, όταν είπαμε πως θα φύγουμε για τη Ζάκυνθο, ή 'Αγλαΐτσα μουδίζει στο χάρτη της, — είχ' ένα μεγάλο χάρτη της 'Ελλάδας, — αυτό το νησί. Τό κοιτάξα καλά, με την περιέργεια που έχει κάθε ταξιδιώτης για τον τόπο που πάει, κι' ή εικόνα του χαράχτηκε στο νοῦ μου. Και τώρα, καθώς τόβλεπα από κεί ψηλά σχεδόν έλο, μου φάνηκε σ'αγάχα μπροστά στα μάτια μου το ίδιο εκείνο σχήμα, την ίδια εικόνα που είδα και στο χάρτη.

Δείχνοντας τότε με το χέρι την καμπύλη εκείνη που άπλωνόταν από το βορεινό ως το μεσημβρινό ακρωτήριο του νησιού, φώναξα:

— Ίδέστε, καλέ, πως μοιάζει ή Ζάκυνθος όπως την έχει ο χάρτης! Νά, έλο αυτό το ακρογιάλι που βλέπει πρ'ς το Μωριά, είναι απ'αράλλαχτο. Λές και το βλέπω στο χάρτη της 'Αγλαΐτσας. Τι περίεργο!

— Τό περίεργο θάταν να μ'ην έμοια-

ζε! μου αποκρίθηκε ο Πανάγαρης με χαμόγελο. Γιατί πως αλλοιούτικα κάνουν το χάρτη ενός τόπου; Άνεβαίνουν σ'α μιά κορφή και σχεδιάζουν τη γραμμή που κάνει ή στεριά καθώς τελειώνει σε να-γύρο στη θάλασσα. Από δώ, βλέπετε, θά μπορούσε κανένας να σχεδιάσει τη μισή Ζάκυνθο. Άν πήγαινε τώρα και σε κανένα μέρος ψηλότερο, να, στην κορφή εκείνου του βουνού, θάδλεπε να σχεδιάσει και την επίλοιπη. Έτσι.

Έτσι βέβαια! Τό καταλάβαινα τώρα πολύ καλά. Κι' αφού σχεδιάσουν αυτή τη γραμμή, — τό περίγραμμα να ποῦμε της στεριάς μέσ' στη θάλασσα, — σ'α μειώνουν μέσα τα ποτάμια, τίς λίμνες, τά βουνά, τίς χῶρες, τά χωριά, τούς δρόμους κι' έτσι άλλο μπορεί ναχ ή ένα μικρό ή ένα μεγάλο νησί, ή Ζάκυνθος π. χ. όπου βρισκόμαστε, ή ή Πελοπόννησο που την είχαμε αντικρύ μας.

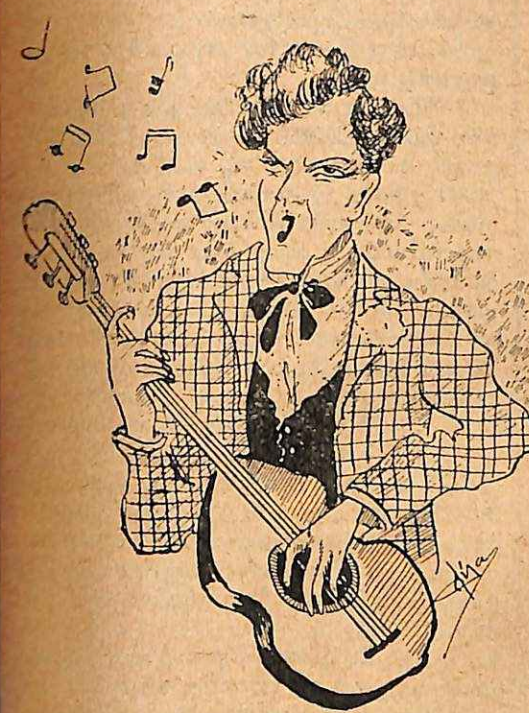
Αργότερα έμαθα πως για να γίν ήνας γεωγραφικός χάρτης, χρειάζονται και πολλά άλλα πράγματα. Άλλά τότε πήρα μιά ιδέα.

6. 'Ο μικρός «ἀριθμομνήμων»

Την τρίτη μέρα καταφέραμε να αρχίσωμε την εργασία στο καφενείο του Νιόνιου, που τό κάναμε θέατρο. Ηρθε κόσμος πολὺς στην πρώτη μας παράσταση

κι' από τὸν ἐνθουσιασμό που ἔδειξε, μάλιστα γιά τή φωνή του Φάνη καί γιά τήν κιθάρα του συντρόφου μας του καφετζή, συμπεράναμε πὼς ή ἐβδομάδα μας θά πήγαινε καλά. Κα' δὲ γελαστήκαμε.

Στὸ ἀκροατήριό μας, ἂν καί λαϊκό

'Ο Νιόνιος με την κιθάρα του.

πάντα, βλέπαμε κι' ανθρώπους από ανώτερη τάξη. Αὐτοὶ δὲν ἐρχόνταν βέβαια οὔτε γιά τὰσπρα ποντίκια, οὔτε, πολλὸ λιγότερο, γιά τὴν Πυθία. Ἐρχόνταν γιά τὸ Φάνη. Στὴ Ζάκυνθο, πού τρελλαίνονται γιά μουσική, ὁ μικρὸς τραγουδιστὴς ἔβγαλε ἀμέσως φήμη. Τὸν εἶπαν «φαινόμενο». Καί καθένας ἤθελε νὰ τὸν ἀκούσῃ, καί γιά νὰ εὐχαριστηθῇ βέβαια, ἀλλὰ καί γιά νὰ κρίνῃ ἂν εἶχαν δίκιο ἐκεῖνοι πού ἐπαινοῦσαν τόσο τὴ φωνή του.

Γεννήθηκε ἔτσι μιά περιέργεια, ἕνα ἐνδιαφέρον, καί κάθε ἀπόγεμα, καί κάθε βράδυ, ή σάλα μας γέμιζε. Καί πρῶτα-πρῶτα γι' αὐτὸ ἤμαστε πολὺ εὐχαριστημένοι.

Ἐπειτα στὴ Ζάκυνθο περνούσαμε καλά. Στὸ μικρὸ ξενοδοχεῖο, ή κυρία Μαργαρίτα κι' οἱ ὑπηρέτες της μ'ας περιποιόνταν τώρα ὅσο μπορούσαν. 'Ο Νιόνιος μ'ας ἔδειχνε φιλία καί καλοσύνη, πού μ'ας ἔκανε νὰ θυμόμαστε τὸν κύρ-Ἡλία. Κι' ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, καί στὸ θέατρο κι' ἔξω, μ'ας φωνάζαν κοινὰ.

Ἐπειτα στὴ Ζάκυνθο περνούσαμε καλά. Στὸ μικρὸ ξενοδοχεῖο, ή κυρία Μαργαρίτα κι' οἱ ὑπηρέτες της μ'ας περιποιόνταν τώρα ὅσο μπορούσαν. 'Ο Νιόνιος μ'ας ἔδειχνε φιλία καί καλοσύνη, πού μ'ας ἔκανε νὰ θυμόμαστε τὸν κύρ-Ἡλία. Κι' ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, καί στὸ θέατρο κι' ἔξω, μ'ας φωνάζαν κοινὰ. Τους, μ'ας μιλοῦσαν, μ'ας φίλευαν, μ'ας χάριδευαν, περισσότερο παρὰ στὴν Πάτρα. Καί γι' αὐτὸ ἀκόμα μεις τὰ παιδιά θά θέλαμε νὰ μείνουμε στὴ Ζάκυνθο πολὺν καιρὸ...

Ἐννοεῖται πὼς ὁ Πανάγαρης δὲν ξεχνούσε νὰ λήῃ τὴν ἱστορία μου σὲ κάθε φίλο πού πιάναμε κει, καί νὰ τὸν ρωτᾷ ἂν ήξερε τίποτα. Μα κανένας πάλι ἀπ' αὐτοὺς πού ρώτησε, δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ μ'ας φωτίσῃ. Μόνο κάποιος, πού δὲν ἔμαθα τὸνομά του, ἀκούγοντας αὐτὸ κι' αὐτό, μ'ας μ'ήνησε μ' ἕνα φίλο, πὼς στὴν Ἀθήνα, λέει, τελευταία, εἶχε ἀκούσει, λέει, γιά κάποια οἰκογένεια, λέει, πού τῆς ἔκλεψαν μιά φορὰ ἕν' ἀγοράκι, λέει...

— Καί αὐτὰ τὰ λέει, λέει, ή Μαριώ! εἶπε ή Νίνα γελώντας.

— Τρέχα γύρευε! εἶπε κι' ὁ Πανάγαρης.

Ὡστόσο πάντα λογάριζε νὰ πάει καμμιὰ μέρα νὰ βρῇ αὐτὸν τὸν ἄνπο καί νὰ τοῦ ξητήσῃ, — ἂν μπορούσε νὰ δώσῃ, — πιδ θετικές πληροφορίες. Ἀλλὰ θά ἴδουμε παρακάτω πὼς καί γι'αὐτὸ δὲν πρόφτασε νὰ τὸ κάμῃ...

Ἀπὸ τίς πρῶτες ἡμέρες, τὸ θέατρό μας πλουτίσθηκε καί μ' ἕνα ἄλλο ἔκτακτο «νούμερο». 'Ο Πανάγαρης τὸ ἀνακάλυψε στὴ γειτονιά μας. Ήταν ἕνα σγουρόμαλλο παιδί ὡς δέκα χρονῶν. — Πετράκη τὸλεγαν, — πού μπορούσε νὰ λύνῃ στὴ στιγμή, καί χωρὶς νὰ γράψῃ ἀριθμούς, — ἰσως νὰ μ'ην ήξερε κιόλα, — τὰ πιδ πολὺ πλοκα ἀριθμητικὰ προβλήματα!

Παραδείγματος χάριν, τοῦ ἔλεγε:

Χίλιες πεντακόσιες τριάντα λίτρες σταφίδα ἀπὸ ἔβδομηνταπέντε λεφτὰ ή λίτρα, καί σαραντατρεῖς μπότσες λάδι ἀπὸ τρεῖς δραχμὲς καί δεκαπέντε ή μπότσα, πόσα λεφτὰ κάνουν; Καί σοῦ ἔλεγε ἀμέσως τὰ λεφτὰ.

Ἡ: ἕνα μάτσο ἀπὸ πενηνταδυὸ καλάμια, τὰ μισὰ μὲ ἑννιά κόμπους τὸ καθένα, καί τ' ἄλλα μισὰ μὲ ἑφτά, πόσους κόμπους ἔχει ὅλο; Καί σὲ λίγα δευτερόλεπτα εἶχες τὴν ἀπάντησιν ὁλόσω στὴ Αὐτοῦ πού ρωτοῦσαν, ἔγραφαν τοὺς ἀριθμούς, ἔκαναν τὸ λογαριασμό, κι' ἔβλεπαν πὼς ὁ μικρὸς Πετράκης δὲν ἔκανε ποτε κανένα λάθος. Κι' ὅμως, δὲν ήξερε καλὰ-καλὰ οὔτε ἀριθμῶν. Ἐλεγε π. χ. «χίλιες χιλιάδες» ἀντὶ «ἕνα ἑκατομμύριον».

Λίγοι ήξεραν τὴ θαυμαστὴ αὐτὴ ἱκανότητα τοῦ μικροῦ Πετράκη, γιὰ τί ἦταν ἑωμερίτης, ἀπὸ τοὺς Κήπους, καί μόνο κάπου-κάπου ἔμπαινε στὴ χώρα όπου εἶχε ἕνα μπάριμπα, ταβερνιάρη ἀντικρὺ στὴν «Ἀφθονία». Οὔτε σκέφθηκε ποτε κανένας, πὼς τὸ σπάνιο αὐτὸ φαινόμενο, — ἂν κι' ὄχι μοναδικό, γιὰ τί στὸν κόσμὸ φάνηκαν κι' ἄλλοι, μικροὶ καί μεγάλοι, ἀριθμομνήμονες, — μπορούσε νὰ ὠφελήσῃ καί τὸν ἴδιο τὸν Πετράκη κι' ἄλλους.

Ὁ Πανάγαρης ὅμως τὸ σκέφθηκε ἀμέσως. Καί χάλασε τὸν κόσμὸ νὰ καταφέρῃ τὸ μπάριμπα του νὰ τοῦ τὸν δώσῃ. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ταβερνιάρης δὲν ἤθελε, — ἔλεγε μάλιστα πὼς «δὲν εἶχε ἐξουσία», γιὰ τί τὸ παιδί εἶχε καί πατέρα, πού ἔλειπε τότε στὴ Βλαχία, — ὁ Πανάγαρης τὸν ἔπεισε νὰ τοῦ τὸν δώσῃ μόνο γιά ὅσον καιρὸ θάμνε στὴ Ζάκυνθο.

Έτσι ὁ Πετράκης ἔγινε προσωρινὰ μέλος τοῦ θιάσου μας, καί σὲ κάθε παράσταση παρουσιαζόταν κι' αὐτὸς στὴν ἐξέδρα κι' ἔλυνε ὅσα προβλήματα τοῦ πρότειναν οἱ θεατές. Γιά κάθε ἐμφάνισιν, ἐννοεῖται, ὁ Πανάγαρης τοῦ ἔδινε πρόθυμα ἕνα μικρὸ μέρος ἀπὸ τὴν εἰσπράξη.

Εἶναι περιττὸ νὰ σ'ας παραστήσω τὴν ἐντύπωσιν πού ἔκανε στὸν κόσμὸ. Φτάνει νὰ σ'ας πῶ πὼς γιά λίγο ξεχάστηκε κι' ή φωνή τοῦ Φάνη. Ἐγράφαν ἀκόμα κι' οἱ ἑφημερίδες. Οἱ θεατές μας διπλασιάστηκαν. τριπλασιάστηκαν. Όλοι πιδ οἱ Ζακυνθῖνοί, τὴν ἡμέρα, κατὰστρωσαν ἀπὸ ἕνα πολὺπλοκο πρόβλημα, σὺν αὐτὰ ἀπάνω-κάτω πού σ'ας εἶπα, κι' ἐρχόνταν τὸ βράδυ νὰ τὸ πούν τοῦ Πετράκη.

Ὁλάκερη ὥρα βαστοῦσε πολλές φορές τὸ ἔλκυστικό αὐτὸ «νούμερο». Κι' ὅλα, ὅλα τὰ προβλήματα πού τοῦ δίδαν, ὁ Πετράκης τὰ λύνε. Ἐνα μόνο δὲ μπόρεσε νὰ λύσῃ: Αὐτὸ πού τοῦ πρότεινε ἕνα βράδυ κάποιος ἀστέιος:

— Ἐχω ἕνα καράβι, τοῦ εἶπε, πού κῶδει ἑννιά μίλλια τὴν ὥρα. Ἐχει δυὸ κατάρτια, τὸ ἕνα τέσσερα μέτρα καί τὰλλο τριάμισυ. Τὰ σχοινιά του, ὅλα μαζί, εἶναι 1200 ὀργιές. Ἐχει φορτίο 200 τόνους. Πόσω χρονῶν εἶναι ὁ πλοίαρχος; (Ἀκολουθεῖ)

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΝΗ (*)

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ
ΤΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ

Στο προηγούμενο άρθρο μας έμαθαμε τι σημαίνει ο όρος «φιλοτελισμός»: και όμως γεννήθηκε ο **φιλοτελισμός**: και ποιά είναι η σημερινή του ανάπτυξη; Αυτό θα εξετάσουμε σήμερα.

Όπως ίσως ξέρετε, το γραμματόσημο, στη σημερινή του μορφή, πρωτοφάνισθηκε στα 1840. Έφευρέτης του θεωρείται ο Ρόουλαντ Χίλλ, στην Αγγλία, αν και στην πραγματικότητα ο Χίλλ είναι ο πρώτος που έπωφελήθηκε της ιδέας του γραμματοσήμου, που το είχε επινοήσει κάποιος άλλος. Σε καμιά άλλη ευκαιρία, θα μιλήσουμε για τους προδρόμους του γραμματοσήμου και για τις διάφορες φάσεις της εξέλιξής του έως του φθάση στο σημερινό του σχήμα.

Όπως είναι φυσικό, ο φιλοτελισμός γεννήθηκε στην Αγγλία ταυτόχρονα σχεδόν με την πρώτη εμφάνιση των γραμματοσήμων. Από την Αγγλία, η **γραμματοσημολογία** (timbromanie) όπως την ονόμασαν τότε, πέρασε στο Βέλγιο, στη Γαλλία, στη Γερμανία κι' απλώθηκε σιγά-σιγά σε όλον τον κόσμο. Στην αρχή, τη συλλογή των γραμματοσήμων τη θεωρούσαν «άπασχόληση για τα μικρά παιδιά». Τους μεγάλους που τύχαινε να κατακρίνονται με τα γραμματόσημα, τους έχαρακτηρίζαν για μονομανείς, όμοιους με κείνους που, χωρίς κανένα αντικειμενικό σκοπό, μαζεύουν κουτιά σπέρτων, κουβαρίστρες, δακτυλίδια πούρων κ.λ.π.

Πόσο όμως άλλαξαν τα πράγματα από τότε! Οι ελάχιστοι «μεγάλοι» φιλοτελιστές των πρώτων χρόνων επλήθυναν και σήμερα υπολογίζονται σε 2.500.000 περίπου σε όλον τον κόσμο! Κάνεις «μεπρίου» δεν ντρέπεται πια να φανερώσει πως είναι φιλοτελιστής, όπως άλλοτε που φοβότανε μη μειώσει την υπόληψή του ως σοβαρού ανθρώπου! Και όχι μόνον αυτό, αλλά και πολλοί αφιέρωσαν στην συλλογή των γραμματοσήμων τη ζωή τους, ως έν' από τα σπουδαιότερα μέσα εθνικής προπαγάνδας. Σκεφθήκατε ποτέ, τι επίδραση μπορεί να έχει ένα καλλιτεχνικά καμωμένο γραμ-

ματόσημο, που σκορπίζεται καθημερινώς στα πέρατα του κόσμου σ' εκατομμύρια αντιτύπων; Γι' αυτό, σήμερα, όλα τα κράτη, όταν πρόκειται να τυπώσουν γραμματόσημα, καταρτίζουν επιτροπές από καλλιτέχνες, ανθρώπους των γραμμάτων, ανώτερους δημόσιους υπαλλήλους και άλλους ειδικούς, για ν' αποφασίσουν για τα σχέδια, τους τύπους, τους χρωματισμούς, τον τρόπο έκτυπωσης των γραμματοσήμων και κάθε τι άλλο σχετικό. Συχνά μάλιστα, στα κράτη που υπάρχει προοδευμένος φιλοτελισμός, καλούνται να συμμετάσχουν και φιλοτελιστές στις επιτροπές αυτές, για να προσφέρουν τα φώτα της πείρας των. Έτσι και στην Ελλάδα, αφοτό, ιδρύθηκε στα 1925 η Ελληνική Φιλοτελική Εταιρεία, ένας αντιπρόσωπος της συμμετέχει πάντοτε σε όλες τις επιτροπές που γίνονται είτε για την έκδοση νέων γραμματοσήμων είτε για την εξέταση οποιουδήποτε άλλου ζητήματος που ενδιαφέρει τα Ελληνικά γραμματόσημα.

Οι παραστάσεις που μπαίνουν στα γραμματόσημα, διαλέγονται με μεγάλη προσοχή, και όχι σπάνια εκδηλώνουν τις εθνικές ή εθνικιστικές βλέψεις των κρατών που τα εκδίδουν. Έτσι, η Βολιβία, το μεσογειακό αυτό κράτος της Νοτίου Αμερικής, που σφίγγεται ανάμεσα στην Βραζιλία, την Περούβια, τη Χιλή, την Αργεντινή και την Παραγουάη, και που έχει για εθνικό της όνειρο μια διέξοδο στη θάλασσα, έβγαλε μια σειρά αναμνηστικών γραμματοσήμων που παρουσιάζουν ένα κόνδορα — το εθνικό πουλί της Βολιβίας — που τανύζει τις φτερούγες του πάνω σ' ένα ψηλό βουνό και κοιτάζει τη θάλασσα που φαίνεται μακριά στο βάθος. Η Νικαράγουα, άλλο κράτος της μέσης Αμερικής, που διεκδικεί από την γειτονική της Κостаρίκα την περιφέρεια του Γκοναβάστε, εξέδωσε ένα γραμματόσημο που παρίστανε κάποιο περίφημο ήφαιστειο που βρίσκεται στην διεκδικούμενη περιφέρεια, σά να επρόκειτο για τοποθεσία της δικής της επικρατείας. Το γραμματόσημον αυτό επροκάλεσε διπλωματικές προστριβές μεταξύ των δύο κρατών που παρά λίγο να καταλήξουν σε πόλεμο. Η Σοβιετική Ρωσία, σε όλα της σχεδόν τα γραμματόσημα, παριστάνει το έμβλημα των Μπολσεβίκων, δηλ. το σφυρί και το δρεπάνι. Η Ιταλία πάλι συχνά-πυκνά μάς θυμίζει το καθεστώς του φασισμού με το να παριστάνει το fascio (δέσμη ράβδων), που είναι το έμβλημα του Φασισμού, επάνω στα γραμματόσημά της. Η Βουλγαρία, για να δείξει τις εθνικιστικές της βλέψεις στην Κωνσταντινούπολη και τη Μακεδονία, έτύπωσε γραμματόσημα που παρίσταναν τον πρώην βασιλέα της Φερδινάνδο με στολή βυζαντινού αυτοκράτορα, καθώς και άλλη μια δόκλη-

ρη σειρά που παρίστανε το χάρτη της Μεγάλης Βουλγαρίας και που περιλάμβανε και δόκληρη τη Μακεδονία στα Βουλγαρικά σύνορα!! Τέλος, η Ελλάς, στο δεκάλεπτο γραμματόσημο της σειράς που βρίσκεται τώρα σε κυκλοφορία, έτύπωσε την εικόνα μιας Δωδεκανησιωτοπούλας με την εθνική της στολή, για να δείξει στον έξω κόσμο πως τα Δωδεκάνησα τα θεωρεί πάντα Ελληνικά, έστω και αν βρίσκονται σήμερα με τη βία σε χέρια ξένου κράτους.

* *

Οι φιλοτελιστές μπορούν να διαιρεθούν σε δυο μεγάλες κατηγορίες: τους καθαυτό **γραμματοσημοφίλους**, εκείνους δηλ. που αγαπούν και συλλέγουν το γραμματόσημο για τις συλλογές των, και τους **γραμματοσημοεμπόρους**, δηλ. εκείνους που έχουν βιοποριστικό επάγγελμα να εμπορεύονται τα γραμματόσημα για τους συλλέκτες. Οι δυο αυτές κατηγορίες των φιλοτελιστών δεν έχουν αυστηρά χαραγμένα όρια. Γιατί πολλοί εμποροι είναι και διακεκριμένοι συλλέκτες, και αντιθέτως πολλοί συλλέκτες είναι και λίγο ή πολύ... έμποροι.

Είναι παρατηρημένο, ότι η πλειονότητα των συλλεκτών γραμματοσήμων προέρχεται από την τάξη των μορφωμένων, των διανοουμένων. Ανώτατοι άρχοντες, πολλοί έστεμμένοι, ήσαν και είναι συλλέκτες γραμματοσήμων(*) κυβερνήτες, ύπουργοί, δημόσιοι λειτουργοί, επιστήμονες, καλλιτέχνες, όλοι βρίσκουν κάποιο θέλημα να κατακρίνονται με τη συλλογή των γραμματοσήμων, και ή σύμπτωση αυτή, πάνω στην ίδια άπασχόληση, των γούστων τούτων άνομιών χαρακτηρών, φαίνεται. Εκ πρώτης όψεως, σάν ένα γεγονός ανεξήγητο. Έάν ρωτήσετε όποιονδήποτε μορφωμένο συλλέκτη, «Γιατί μαζεύετε γραμματόσημα;» Θα δυσκολευθή να σάς άπαντήσει άμέσως, γιατί το έρώτημα αυτό έχει τόσο ευρύ περιεχόμενο, ώστε θα του φανή σά να τον ρωτάτε γιατί κοιμάται το βράδυ και γιατί ξυπνά το πρωί.

Το έρώτημα αυτό μπορεί να διατυπωθή πιο καλύτερα ως εξής: Ποιό είναι το θέλημα, ποιά είναι ή έλξη που άσκει το γραμματόσημο πάνω στους συλλέκτες; Ποιά είναι ή δύναμη που ίσοπεδώνει όλους αυτούς τους άνόμιους χαρακτήρες, και κάμνει να συμπίπτουν στην άγάπη προς το γραμματόσημο, τα ασφαλώς τόσο διάφορα γούστα των σε άλλα ζητήματα;

Η άπάντηση τώρα είναι πολύ εύκολη.

(Το τέλος στο ερχόμενο)

Ο ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

(*) Ο διασημότερος από τους σημερινούς έστεμμένους φιλοτελιστές είναι ο βασιλιάς της Αγγλίας Γεώργιος Ε', το όποιον θα σάς διηγηθώ άλλοτε τη φιλοτελική ιστορία.

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΤΟ ΤΡΙΟΛΕΤΟ ΚΤΛ.

Αγαπητοί μου,

ΑΣ έγραφα προχτές για τη «Στιχουργική» του κ. Βουτιεριδίου και τη σύστησα στους νεαρούς ποιητές, για να μάθουν πιο γρήγορα να στιχουργούν χωρίς λάθη. Γιατί, φυσικά, οι αρχάριοι δεν ξέρουν τους κανόνες ούτε του στίχου γενικά, —μέτρο, ρυθμός, άρμονία, —ούτε των διαφόρων στιχουργικών ειδών. Στη «Στιχουργική» θα ίδουν πως γίνεται ο σωστός στίχος, πως πλέκονται τεχνικά οι στροφές, πως πετυχαίνεται ή καλή όμοιοκαταληξία, και τί είναι το Δίστιχο, το Επίγραμμα, ή Ωδή, το Σονέττο, ή Μπαλλάντα, το Τριολέτο, ή Ακροστιχίδα, ή Αλφάβητο και τα Σχηματικά λεγόμενα ποιήματα. Τα είδη είναι άμέτρητα. Και μερικά τόσο δύσκολα, που θάταν άδύνατο να κάμη κανείς άπ' αυτά, χωρίς να ξέρη καλά τα μυστικά της κατασκευής τους. Παραδείγματος χάρη το **Τριολέτο** Τι όμορφο, τί χαριτωμένο είδος, μα και τί δύσκολο! Διαβάστε, παρακαλώ, αυτό που τ'όχει κάνει ένας από τους πιο δεξιοτεχνούς νεοέλληνες ποιητές, ο κ. Μ. Τσιριμώκος:

Τραγουδι κι' ή ζωή θα σβύση
Σάν πω στ'όν κρυφό πόνο «σβύσου!»
Βουβή κι' ή κελαδούσα ή βρύση,
Τραγουδι κι' ή ζωή θα σβύση
Κι' ο μαύρος πόνος θάναβρύση
Απ' το βυθό μαύρης άβύσσου,
Τραγουδι κι' ή ζωή θα σβύση
Σάν πω στ'όν κρυφό πόθο «σβύσου!»

Το νόημα είναι καθαρό. Ο ποιητής θέλει να πη πως ο κρυφός πόθος, ή έλξη, κρατεί τη ζωή. «Αμα λείψη αυτό, ή ζωή σβύνει σάν το τραγουδι ή παύει το τραγουδι της ζωής έπως και το κελάδημα της βρύσης, όταν χάνη το νερό της, και δεν μένει πια παρά ο πόνος που αναβρύζει από μια μαύρη άβυσσο, την ψυχή που δεν έχει πια πόθο ή έλξη. Κοιτάξτε όμως πως διατύπωσε το καθαρό κι' άπλο αυτό νόημα, με πόση έκφραστική δύναμη και στιχουργική τέχνη το έκαμε ποιητικό κι' υποβλητικό. Με όκτω στίχους και με δυο μόνο όμοιοκαταληξίες (—βύσει και —βύσου παντού.) Στους δυο πρώτους, κλείνεται όλοκατα, πλέριο το νόημα:

Τραγουδι κι' ή ζωή θα σβύση
Σάν πω στ'όν κρυφό πόθο «σβύσου!»

Οι άλλοι άκολουθούν σάν εξήγηση, σάν ανάπτυξη. Ο τρίτος στίχος είναι στενά δεμένος με τον τέταρτο, που όμως είναι ο ίδιος ο πρώτος:

Βουβή κι' ή κελαδούσα ή βρύση,
Τραγουδι κι' ή ζωή θα σβύση.

Άκολουθούν άλλοι δυο στίχοι — πέμ-
πτος και έκτος, — που το νόημά τους

συμπληρώνεται με τους επόμενους έ-
βδομο και όγδοο:

Κι' ο μαύρος πόνος θάναβρύση
Απ' το βυθό μαύρης άβύσσου,
Τραγουδι κι' ή ζωή κτλ.

Άλλά ο έβδομος είναι πάλι ο ίδιος ο πρώτος, και ο όγδοος είναι πάλι ο ίδιος ο δεύτερος. Έτσι ο πρώτος στίχος επαναλαμβάνεται στο ποίημα τρεις φορές, ο δεύτερος δυο, και μόνο τρεις είναι οι στίχοι που άπαντιούνται από μια φορά, αλλά με τις ίδιες πάντα όμοιοκαταληξίες. Με άλλους λόγους, οι πρωταρχικοί στίχοι του όκτάστιχου είναι μόνο πέντε, και τρεις άπ' αυτούς επαναλαμβάνονται δυο φορές. Ο πρώτος πάλι όμοιοκαταληκτεί με τον τρίτο, τον τέταρτο (που είναι ο ίδιος ο πρώτος) τον πέμπτο και τον έβδομο (που είναι πάλι ο πρώτος) κι' ο δεύτερος όμοιοκαταληκτεί με τον έκτο και με τον όγδοο (που είναι ο ίδιος ο δεύτερος.) Έτσι, αν παραστήσουμε τη μια όμοιοκαταληξία (ύσει) με Α, τη δεύτερη (—βύσου) με Β, και με τα ίδια γράμματα τονόμενα τους στίχους που επαναλαμβάνονται, έχουμε τον τύπο:

A - B - A - A' - A - B - A' - B'
που είναι ο γενικός τύπος του Τριολέτου. Πρέπει να παρατηρήσουμε ακόμα πως οι στίχοι είναι μικροί, έννιασύλλαβοι, πράγμα που κάνει το ποίημα πιο κομψό και πιο δύσκολο παρ' αν είχε μεγάλους στίχους, δεκαπεντασύλλαβους, που χωρούν πολλά (γιατί, φυσικά, ή έκφραση είναι τόσο πιο εύκολη, όσο πιο πολυσύλλαβος και πολύλεξος είναι ο στίχος.) Κι' ακόμα να προσέξουμε στ'όν πλούτο της όμοιοκαταληξίας. Γιατί καθώς θα ξέρετε, δυο όμοιοκαταληκτούσες λέξεις πρέπει από τον τόνο και κάτω να είναι έντελως όμοιες (όαφΗΣΕΙ - χΤΙΣΗ, μαζΩΜΑΤΑ - χΩΜΑΤΑ κτλ.) Άλλά τόσο πιο πλούσια είναι ή όμοιοκαταληξία, όσο πιο πολλοί ήχοι ταιριάζουν κι' άπάνω από τον τόνο των λέξεων. Όπως ο αυτό το τριολέτο, όπου το **σβύσου** όμοιοκαταληκτεί με το **άβύσου** (παίρνει δηλαδή και το Β) και το **βρύση** με το **άναβρύση** (που παίρνει και το ΒΡ.) Αφίνω πως και μεταξύ τους οι δυο όμοιοκαταληξίες ταιριάζουν, άφου ή μια είναι **ύση** κι' ή άλλη **ύσου**, —μικρή διαφορά, που κάνει να νομίζης ότι όλοκαταληκτεί. (Οι στίχες αρχίζουν μετά το επάνω χώρισμα.)

Ε, τί λέτε τώρα;... Είναι εύκολο; Θα δοκιμάζατε και σεις, νεαροί μου ποιητές και ποιήτριες, να σκαρώσετε κανένα τριολέτο για τη Σελίδα;...

Μπρά! γιατί όχι; Σεις σκαρώνετε συχνά και σονέττα. Και μήπως το σονέττο είναι πιο εύκολο είδος; Διαβάστε το σχετικό κεφάλαιο στη «Στιχουργική» του κ. Βουτιεριδίου, να ιδήτε πόσους ό-

ρους πρέπει να εκπληρώνη, πόσους άπαράβατους κανόνες έχει, και πόσες, νόμιμες να πούμε, ποιικιλίες παρουσιάζει. Φαντασθήτε μόνο πως αυτές όλες είναι σχεδόν έβδομήντα! Μάλιστα, υπάρχουν έβδομήντα είδων σονέττα. Πόσ' άπ' αυτά ξέρετε σεις; Πέντε;... δέκα;... Άμφιβάλλω... Θα ξέρετε μόνο πως το σονέττο είναι δεκατετράστιχο, πως χωρίζεται σε τέσσερις στροφές, —δυο τετράστιχες, δυο τριστιχες, —και πως όμοιοκαταληκτούν μεταξύ τους χωριστά οι δυο πρώτες κι' οι δυο δεύτερες. Άλλά με πόσους τρόπους πλέκονται οι τέσσερις όμοιοκαταληξίες κάθε σονέττου! Από πόσων ειδών στίχους μπορεί ναποτελούνται οι τέσσερις στροφές! Βάλετε ακόμα πως καθεμιά στροφή πρέπει ναχη νόημα τελειωμένο (να μην περνά δηλαδή για να τελειώσει στην επόμενη) και πως οι δυο τελευταίες πρέπει να είναι ή άπόδοση της ιδέας ή της εικόνας των δυο πρώτων, ή εξήγηση, το πόρισμα.

Πόσα πράγματα! Μα γι' αυτό κι' όλα τα θέματα στην ποίηση δεν γίνονται σονέττα, κι' από τόσες πάλι χιλιάδες σονέττα, που έτσι ή άλλως έχουν γίνει, τα άρτια, τα τέλεια, μετριοδύνται στα δάχτυλα. Και καθώς διάβάζα κάπου τελευταία, έν' άπ' αυτά τα δέκα τελειότερα σονέττα του κόσμου γράφτηκε ιταλικά άλλ' από Έλληνα: είναι το περίφημο σονέττο του Φώσκολου στη Ζάκυθο!

Σας άσπάζομαι

ΦΑΙΔΡΩΝ

ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Ο Πίναξ της Ηλικίας.

1	2	4	8	16	32	1	2	4	8	16	32
1	2	4	8	16	32	33	34	36	40	48	48
3	3	5	9	17	33	35	37	41	49	49	
5	6	10	18	34	37	38	38	42	50	50	
7	7	11	19	35	39	39	39	43	51	51	
9	10	12	20	36	41	42	44	44	52	52	
11	11	13	21	37	43	43	45	45	53	53	
13	14	14	22	38	45	46	46	46	54	54	
15	15	15	23	39	47	47	47	47	55	55	
17	18	20	24	40	49	50	52	56	56	56	
19	19	21	25	41	51	51	53	57	57	57	
21	22	22	26	42	53	54	54	58	58	58	
23	23	23	27	43	55	55	55	59	59	59	
25	26	28	28	44	57	58	60	60	60	60	
27	27	29	29	45	59	59	61	61	61	61	
29	30	30	30	46	61	62	62	62	62	62	
31	31	31	31	47	63	63	63	63	63	63	

Ρωτάτε το πρόσωπο του όποιου θέλετε να μαντεύσετε την ηλικία, να σάς υποδείξη σάν τον τον πίνακα, όλες τις στήλες όπου υπάρχει ή ηλικία του. (Οι στήλες αρχίζουν μετά το επάνω χώρισμα.)

Προσθέτετε κατόπι τους αριθμούς που βρίσκονται άπάνω από κάθε υποδειχθείσα στήλη, και το άθροισμά των θα σάς δώσει τη ζητούμενη ηλικία.

Παράδειγμα. — Ένας που είναι 18 ετών, θα σάς υποδείξη την β' και την ε' στήλη, γιατί ο' αυτές μόνο υπάρχει ο αριθμός 18. Επάνω από αυτές τις στήλες είναι οι αριθμοί 2 και 16. Το άθροισμά των 18.

ΕΑΡΔΑΝΑΠΑΛΟΣ

(*) Ο ειδικός συνεργάτης μου ο Φιλοτελιστής, που έμποδίστηκε από έργασίες του να σάς γράφη πολύν καιρό, ξαναρχίζει σήμερα και άποσχετεί να σάς γράφη στο εξής ταχτικά από έν' άρθρο το μήνα. — Σ. τ. Α.

